

KÜTÜPHANELER VE YARIMLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SANATIN KODEKSİ: YAPAY ZEKÂ İLE

ULUSLARARASI
KÜTÜPHANE VE
TEKNOLOJİ
FESTİVALI

KÜTÜPHANELERDE SINIRLARI AŞMAK

ASLI DEMİRALP

KÜTÜPHANECİ - BURDUR İL HALIK KÜTÜPHANESİ

ÖZET

Kütüphaneler yüzyıllardır kültürel mirası koruyarak, bilgiye erişimi destekleyen toplumlarda gelişmesine önemli katkılarda bulunmuştur. GÜNÜMÜZDE, hızla değişen teknolojiye adapte olmaya odaklanarak geleneksel anlayışlarını geliştirmektedirler. Kütüphaneler bilgiye erişimde sınırları ortadan kaldırmak amacıyla teknoloji ile öğrenimin sürekli dönüşümüne entegre olarak ve modern sanatın sınırlarını genişleterek kullanıcılarına benzersiz bir bilgi deneyimi sunmaktadır.

Geleneksel kütüphane anlayışı yapay zekâ ile birlikte yeni bir döneme evrilmiş ve kütüphaneler çok daha geniş etki alanlarına sahip olmuştur. Bu evrim, bilgiye erişimi yeniden tanımlamakta kalmayıp sanatta da bütünlükler kütüphaneleri yaratıcılığın ve teknolojinin merkezi haline getirmiştir. Yapay zekâ kataloglama ve sınıflandırmadan dijital sanat sergilerine; referans hizmetlerinden sanat eserlerinin analizlerine kadar geniş bir yelpazede kütüphanelerin işlevselliğini artırmaktadır.

Sadece bilginin değil sanatın kodlarını da çözürek ve evrensel dile erişim sağlayarak geçmişin mirasını geleceğe taşıyan birer yaratıcı merkez haline gelmektedir.

2022 yılı itibariyle kültür ve sanat alanında yapay zekâ kullanarak hızla artmıştır. Özellikle sanat eserlerinin oluşturulması ve deneyimlerin kişiselleştirilmesi için yapay zekâ uygulamaları geliştirilmektedir.

Dünya genelinde sanat galerileri, müzeler, kütüphaneler ile kültür ve sanat alanındaki diğer kurumlar yapay zekâ tabanlı teknolojileri benimsemekte ve ziyaretçilerine daha interaktif ve özgün deneyimler sunmaktadır.

Yapay zekâ, gelişmiş algoritmalardan ve çeşitli öğrenme tekniklerini kullanarak, görsel sanat alanında etkileyici eserler üretebilmektedir.

Bu teknoloji, karmaşık desenleri, renk kombinasyonlarını ve estetik unsurları analiz ederek özgün ve çeşitli görsel içerikler oluşturabilir.

Hang Kang mekânli Hansen Robotics tarafından geliştirilen ve Çin'de yayınlanan Sophia, algılayıcı bilgileri kullanarak insan ile yapılabilecek bir yapay zekâ robotudur. Sophia'nın AI öğrenme ve analiz yetenekleri sanat eserlerini analizlemeye, kullandıkları kültürel ve sanatsal konuları tanımlamaya olanak tanır.

2018'DE

Chenlei'nin Müzayecisi En İyi bir yapay zekâ tarafından yazılmış bir sanat eseri satışına sunulmuştur. Yapay zekâ GAN tarafından üretilen bu eser "Edmond Bellamy'nin Portresi" idi.

Yapay öğrenme Proxima sanat kolektifi Çinliler tarafından geliştirilmiştir.

Google mühendisleri tarafından geliştirilen bir görsel işleme algoritması olan DeepDream sadece görsel analiz etmekte kalmayıp sanatsal bir ifade biçimi olarak da kullanılmaktadır.

Tasarımcı Roger Aday tarafından geliştirilen robot garib Deniz YILMAZ kitap alanında 1000 günün süzlenmiştir. Posta Gazetesine girilen gönderim, sanat alanında girilen satılmıştır. Deniz YILMAZ'ın bu eseri, Posta'da çili yayınlanan kitap için yılın önteması olarak seçilmiştir.

Konulan verili yapay zekâ tarafından oluşturulmuş istenen kitap kapakları.

en iyi arkadaşınla öğretilen kitaplar için yeni

herkesin bir kitabını öğrenmek için kitaplar

herkesin bulmasını istediği kitaplar için kitaplar

Yapay zekânın coğrafi, etik, sosyal ve bilimsel de göz önünde bulundurulması gerekir.

SONUÇ

Günümüzde kütüphaneler, teknoloji ile iç içe geçerek sanat dünyasında çığır açan hizmetler sunma potansiyeline sahiptir. Toplum yapay zekâ sayesinde farklı sanat alanlarıyla tanışıyor, kültürel veri tabanları oluşturuyor, kullanıcılara sanat, edebiyat ve müzik gibi alanlarda geniş bir bilgi kaynağı olarak hizmet eder. Kütüphaneler, bu teknoloji sayesinde zenginleşen kültür ve sanat deneyimiyle topluma-kullanıcılara daha etkili ve kişisel bir hizmet verirler.

